

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

www.iph.mk

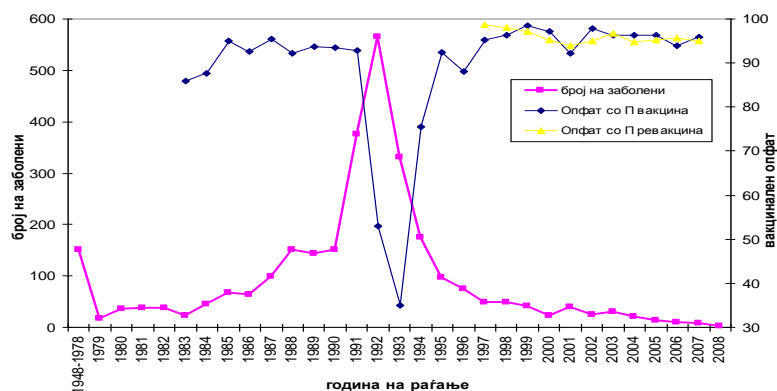
Ул.” 50 Дивизија “ бр.6, 1000 СКОПЈЕ
Тел: 02 3 125 044, 3 223 033; Факс: 02 3 223 354

СЕКТОР ЗА КОНТРОЛА И ПРЕВЕНЦИЈА НА ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ

ОДДЕЛЕНИЕ ЗА СЛЕДЕЊЕ И НАДЗОР НАД ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ

БИЛТЕН

за движењето на акутните заразни заболувања во Р. Македонија
во месец **ј а н у а р и 2015**

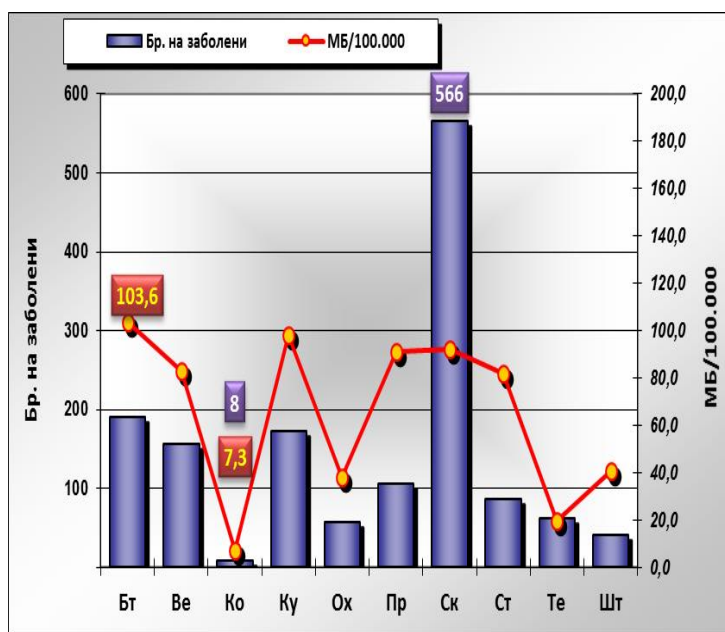
Скопје, 13.02.2015

Во текот на **јануари** 2015 година, во Република Македонија регистрирани се вкупно **1.448 заболени лица** од акутни заразни заболувања (*не сметајќи ги грипот, туберкулозата, СИДА-та, АФП и хроничните носителства на хепатитис Б и Ц*) и пресметан е вкупен морбидитет од **70,1/100.000 жители**.

Во споредба со претходниот месец декември 2014 година, регистрирано е намалување од 7,2%. Во однос на јануари 2014 година, како и во однос на аритметичката средина за периодот 2010–2014 регистрирано е намалување од 23%.

Во јануари, најголем број акутни заразни заболувања (n=566 или 39,1%) се регистрирани на територија на ЦЈЗ Скопје, а најмал број на територијата на ЦЈЗ Кочани (n=8). Не се регистрирани заболени лица во ПЕ Берово, ПЕ Винаца, ПЕ Пехчево и ПЕ Дебар. Највисок морбидитет во јануари е регистриран на територијата на ЦЈЗ Битола (103,6/100.000), а најнизок на територијата на ЦЈЗ Кочани (7,3/100.000) (Графикон 2 и Табела 1 - Прилог).

Графикон 2: Број на заболени и МБ од акутни заразни заболувања по ЦЈЗ во јануари, 2015

Десетте најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во јануари учествуваат со 97,4% во вкупниот број на заболени во месецот и бележат морбидитет од 68,3/100.000 (Табела 1).

Првите три најчести заразни заболувања, учествуваат со 87% во вкупниот број на заболени, а со 89,4% во десетте најчесто регистрирани акутни заразни заболувања во месец јануари 2015 година.

Табела 1: Десет најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во јануари, 2015

Заболување	Број на заболени
Ентероколитиси	680
Овчи сипаници	520
Шуга	60
Вирусен хепатитис А	31
Бактериски алиментарни инфекции и интоксикации	27
Инфекции со Хламидија	21
Скарлатина	20
Инфекции предизвикани од Е. Coli	19
Вирусни хепатити	16
Инфективна мононуклеоза	16
Вкупно	1.410

Во текот на месец јануари, **најчесто регистрирано акутно заразно заболување се ентероколитите**, со вкупно 680 пријавени случаи. Во вкупниот број на заболени во месецот тие учествуваат со 47%, а во групата на десет најчести заразни заболувања со 48,2%.

Во однос на претходниот месец декември 2014, се регистрира зголемување на бројот на ентероколити за 12,4%. Зголемување од 19,7% е забележано во однос на бројот на заболени од ентероколити во јануари 2014, а во однос на аритметичката средина за 2010–2014 се регистрира намалување од 7,2%.

На **второ место** по број на заболени во јануари се **овците сипаници** (n=520), кои во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 35,9%.

Во однос на претходниот месец декември 2014 година, бројот на заболени лица од овчи сипаници е намален за 16,8%. Во однос на јануари 2014, како и во однос на аритметичката средина 2010-2014 се регистрира намалување од 52,7% и 41,8% соодветно.

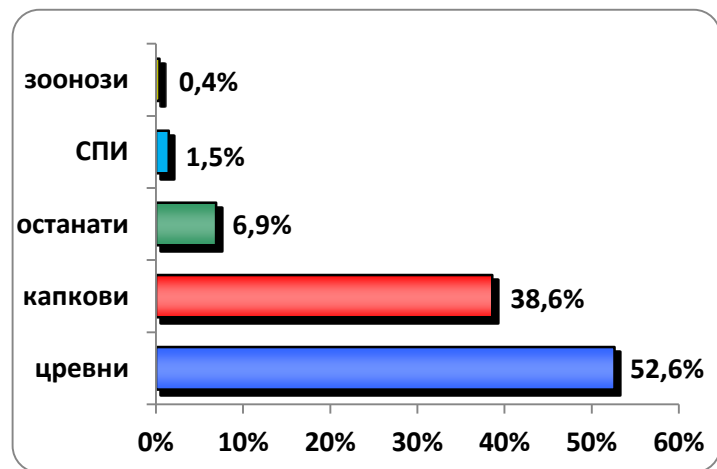
Во однос на поделбата на **акутните заразни заболувања по групи**, најголем број од пријавените заболувања во месец јануари припаѓаат на групата на **цревни заразни заболувања**. Тие бројат вкупно 762 заболени (52,6%) и бележат МБ од 36,9/100.000. Од нив, најголем процент (89,2%) и број (n=680, МБ 32,9/100.000) чинат ентероколитите. На второ место е вирусниот хепатит А со 31 заболени (4,1% и МБ 1,5/100.000). Бактериските алиментарни инфекции и интоксикации учествуваат со 3,5% (n=27, МБ 1,3/100.000). Во месец јануари, пријавени се и 19 инфекции предизвикани од Е. Coli (2,5% и МБ 0,9/100.000) и 5 салмонелози.

На второ место во месец јануари е групата на **капкови заразни заболувања** (n=559 или 38,6%, МБ 27,1/100.000). Од нив, најголем процент чинат пријавите за овчи сипаници со 93% (n=520, МБ 25,2/100.000). На второ место е скрлатината со 20 случаи (3,6% и МБ 1,0/100.000). Во оваа група пријавени се 16 случаи на инфективна мононуклеоза (2,9% и МБ 0,8/100.000) и 3 случаи на заразни заушки.

Останатите акутни заразни заболувања во месец јануари се застапени со 100 регистрирани случаи (6,9% и МБ 4,8/100.000). Од нив, најбројни (60% односно n=60) се случаите на шуга со МБ 2,9/100.000, а потоа следат 16 случаи на неодреден хепатит (16%; МБ 0,8/100.000) и 12 случаи на вирусен хепатит Б (12%, МБ 0,6/100.000). Во оваа група пријавени се и 7 случаи на бактериски менингит, 4 случаи на вирусен енцефалит и 1 случај на вирусен хепатит Ц. Еден случај на вирусен енцефалит е предизвикан од West Nile вирусот.

Зоонозите како група во јануари се регистрираат со вкупно 6 заболени (МБ 0,3/100.000) и тоа 3 случаи на ехинококоза, 2 случаи на туларемија и 1 случај на бруцелоза (Табела 1 - Прилог).

Графикон 3: Структура на заболени по групи на заболувања во месец јануари, 2015

Во текот на месец јануари 2015 година, до ИЈЗ не е **пристигната пријава за епидемија на заразна болест.**

Во месец јануари, **регистраани се 3 смртни случаи** од акутно заразно заболување. Во сите три случаи се работи за пациенти од Скопје, кои биле хоспитализирани на Клиниката за инфективни болести и фебрилни состојби - Скопје каде што починале.

Првиот случај е 62-годишна жена која била хоспитализирана во ноември 2014, а починала на 12.01.2015 година со дијагноза *Encephalitis acuta*. Останатите два случаи се мажи на возраст од 44 и 82 години кои биле лекувани на клиниката со дијагноза *Meningoencephalitis purulenta*, а починале на 11.01.2015 односно на 15.01.2015 година.

ВАКЦИНО-ПРЕВЕНТАБИЛНИ ЗАБОЛУВАЊА

Во Република Македонија, во месец јануари се регистрирани вкупно 16 заболувања (МБ 0,8/100.000) против кои се спроведува задолжителна континуирана имунизација (без туберкулоза) (Табела 2 - Прилог).

Пријавени се 12 лица заболени од хепатит тип Б кои согласно Календарот за имунизација не подлежат на задолжителна вакцинација и не се вакцинирани.

Во текот на јануари, пријавени се 3 случаи на заболени од заразни заушки. Во однос на вакциналниот статус трите се вакцинирани со вакцина која содржи компонента против заразни заушки. Во трите случаи дијагнозата е поставена клинички.

ХИВ/СИДА И ДРУГИ СЕКСУАЛНО ПРЕНОСЛИВИ ИНФЕКЦИИ

Во текот на јануари, регистрирани се 4 нови случаи со ХИВ/СИДА. Сите 4 пријавени лица се од машки пол, а во однос на возраста, едно лице припаѓа на возрастната група од 20-29 години, а три лица се на возраст од 30-39 години. Според место на живеење, регистрираните се од Тетово, Скопје и Кавадарци. Четирите регистрирани лица во јануари се ХИВ позитивни..

Согласно евиденцијата на пријавените случаи (заклучно со 31.01.2015), кумулативниот број на лица со ХИВ/СИДА за периодот 1987–2015, изнесува **243**:

- лица болни од СИДА - **164**
- ХИВ позитивни лица - **79**
- починати лица - **78**, а
- лица кои живеат со ХИВ/СИДА - **165**.

Во однос на другите **сексуално преносливи инфекции** во земјата, во текот на јануари се пријавени 21 случај на инфекции предизвикани од хламидија (Табела 3 - Прилог).

ГРИП

Согласно извештајот на **Flu News Europe** за состојбата со грип во сезоната 2014/2015 во Европа, а според добиените епидемиолошки податоци во јануари, сезоната на грип е во тек и особено е изразена во западните и централните Европски земји. Вкупниот процент на инфлуенца позитивни сентинел примероци достигна до 48%. Забележано е зголемување на морталитетот кај постарите лица (65+), заедно со зголемена активност на вирусот на грип и преобладавајќа циркулација на инфлуенца А(Н3Н2).

Во текот на во јануари, во Република Македонија на групни пријави за грип пријавени се вкупно 4.756 заболени лица (МБ 230,2/100.000). Од нив, најголем број на заболени се пријавени од ЦЈЗ Куманово (n=911) и ЦЈЗ Тетово (n=821). Највисок морбидитет (1323,7/100.000) е регистриран во ПЕ Дебар.

Во Вирусолошката лабораторија на ИЈЗ од почетокот на сезоната 2014/2015 пристигнати се 78 хумани материјали за тестирање на грип, од кои 20 се позитивни на вирусот на инфлуенца (7 – Influenza А и 13 Influenza В).

Со почетокот на сезоната на грип 2014/2015, паралелно со рутинскиот систем на надзор, Р. Македонија започна со спроведување на нов систем на надзор на грипот (епидемиолошки и вирусолошки), преку воведување на сентинел надзор над ИЛИ/АРИ и сентинел САРИ.

АНАЛИЗА НА ЛАБОРАТОРИСКИ ИЗОЛИРАНИ ИЛИ НА ДРУГ НАЧИН ДОКАЖАНИ ПРИЧИНИТЕЛИ НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА И РЕЗИСТЕНЦИЈА НА АНТИБИОТИЦИ

Во овој билтен е даден приказ на евидентираните *Пријави за изолиран-докажан причинител на заразна болест и резистенција на антибиотици* пристигнати во ИЈЗ во текот на месец јануари, 2015 година (n=338).

Пријави за микробиолошки изолати или на друг начин докажани причинители на заразни заболувања се добиени од 9 ЦЈЗ и 3 ПЕ од републиката.

Во најголем број и процент регистрирани се пријави за докажан микробиолошки причинител од териториите на ЦЈЗ Скопје (n=207 или 61,2%), ЦЈЗ Куманово (n=46 или 13,6%) и ЦЈЗ Битола (33 или 9,8%).

Од сите регистрирани пријави за микробиолошки докажани причинители на заразно заболување, најчесто докажани/изолирани причинители се *Chlamydia trachomatis* (n=58 или 17,2%), *MRSA* (n=53 или 15,7%) и *Rota virus* (n=43 или 12,7%) (Табела 4 - Прилог).

Кузмановска Г. Алексоски Б. Караџоски Ж. Кочински Д. Микиќ В. Ставридис К. Цветановска Ж. Столеска Илиоска Р. Синани Ф. Исмени М.